

Kabasilas temel yapıtı *De processione Spiritus Sancti*'de (Kutsal Ruh'un Türeyişi Üzerine) Üçleme konusundaki Ortodoks görüşü özetleyerek Kutsal Ruh'un Baba'dan türeyişi sorunu üzerinde durur. Bu konuda Aquino'lu Tommaso'nun özetlediği Katolik görüşü reddeden *De processione*, Doğu Ortodoksluğunun standart apolojetik(*) metinlerinden biridir.

Kabasilas'ın edindiği felsefi temel, çağdaş ilahiyatçı Gregorios Palamas'ın ortaya attığı mistik dua öğretisine ilişkin tartışmadaki tutumunu etkiledi. Palamas ile Nilos'un yeğeni Nikolaos Kabasilas, tefekküre dayalı çileci dua yöntemiyle tanrısal dinginliğe (*hesykhia*) ulaşma akımının ve ilahi yaşama gerçek bir birleşme olabileceğini savunan Palamasçı ilahiyatın önde gelen temsilcileri oldular. Nilos Kabasilas, Aristoteles'in mantığa ve metafiziğe ters düştüğünü ileri sürerek önceleri Palamas'ın öğretisine karşı çıktı, ama daha sonra *hesykhia* öğretisini kabul etti. Kabasilas 1361'de Thessalonike metropoliti olduysa da göreve başlayamadan öldü.

Kabataş Çeşmesi, HEKİMOĞLU ALİ PAŞA ÇEŞMESİ olarak da bilinir, İstanbul'da, aynı adı taşıyan semtte çeşme. Sadrazam Hekimoğlu Ali Paşa tarafından 1732/33'te yaptırılmıştır. 1957'de Meclis-i Mebusan Caddesi açılırken, eski yolun batısındaki özgün yerinden kaldırılarak caddenin deniz yanındaki bugünkü yerine taşınmıştır.

Osmanlı Geç Klasik Dönem çeşmelerinin son örneklerinden biri olan Kabataş Çeşmesi, altı basamaklı mermer bir tabanın üstünde yükselen, kare planlı bir yapıdır. Duvarları mermer kaplamadır, dört cephesinde de musluk ve yalakları vardır. Kabartma örgelerle oluşturulmuş bezemelerinin dibinde toplanmıştır.

Kabaş, Özer (d. 1 Mayıs 1936, Mersin), daha çok denizi ve denizle mücadele eden balıkçıları işlediği resimleriyle tanınan ressam ve oymabaskı sanatçısı.

Orta ve yüksek öğrenimini İstanbul'da Robert Kolej'de yaptı. 1957'de bu okulun Makina Mühendisliği Bölümü'nü bitirdikten sonra lisansüstü öğrenimi için ABD'ye gitti. Ama sanata olan eğiliminden ötürü Yale Üniversitesi Güzel Sanatlar Okulu'na girerek resim öğrenimi gördü. 1962'de eğitimini tamamlayarak Türkiye'ye döndü. Bir süre Robert Kolej'de ders verdikten sonra 1971'de Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Bölümü'nde Temel Sanat Eğitimi Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak girdi.

Deniz insanlarının yaşam koşullarını eleştirel bir yaklaşımla tuvale yansıtan Kabaş, kullandığı simgesel öğelerle yapıtlarına dramatik bir anlatım katmaktadır. Kompozisyonlarında çoğu kez fırtınalı bir denizi yalın ve uyumlu renklerle dengeli bir öz-biçim bütünlüğü oluşturacak biçimde betimler. Güçlü bir desen anlayışına sahip olan Ka-

"Yunus Yırtmıştı Denizi", Özer Kabaş'ın bir yapıtı, 1985; Artepe Koleksiyonu, İstanbul Artepe Koleksiyonu

baş'ın oymabaskı alanında da çalışmaları vardır.

kabazit, hidrathı sodyum ve kalsiyum alüminosilikat ([Ca,Na₂] Al₂Si₄O₁₂·6H₂O) yapısında sık rastlanan bir zeolit minerali. Çoğunlukla gevrek camı, beyaz ile ten kırmızısı arasında değişen renklerdeki romboedral kristaller halinde, bazaltların ya da andezitlerin içindeki boşluklarda bulunur. Bu biçimde en yaygın rastlandığı yerler, İtalya'daki Torino, Kuzey İrlanda, Avustralya'daki Melbourne ve Nova Scotia'da Fundy Körfezi yakınındaki alanlardır. Kristal yapısındaki silisyum, alüminyum ve oksijen atomları, kafes biçiminde, sağlamca birbirine bağlanmış üç boyutlu bir örgü oluşturur; bu örgüyü, sodyum ve kalsiyum ile su moleküllerinin doldurduğu açık kanallar keser. Yapıda silisyum atomlarının yerini alüminyum atomlarının alması durumunda, örgüde eksi yüklü bölgeler oluşur; bunun sonucunda kabazit, su yumuşatıcılarında önem taşıyan katyon değiştirme özelliği (çözünmüş sodyum, potasyum, magnezyum ve kalsiyum, boşluklarda kolaylıkla birbirlerinin yerini alırlar) kazanır.

Değişime uğramış volkanik çökellerde en bol bulunan zeolit türü olan kabazit, zeolitlerin arasında oluşum biçimleri, kimyasal ve fiziksel özellikleri ve iç yapıları bakımından birbirlerine çok benzeyen mineraller grubunun en önemli üyesidir. Grubun öteki üyeleri arasında gmelinit, eriyonit ve levin yer alır. Bu mineraller kabazitten ve birbirlerinden, üç boyutlu örgülerinin geometrik biçimiyle ayrılırlar. Kimyasal formülleri ve ayrıntılı fiziksel özellikleri için bak. zeolit (tablo).

